

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL

JÁN MAZÁK

prezentate la 18 ianuarie 2007¹

I — Introducere

1. Prin prezentul recurs, societatea germană SGL Carbon AG (denumită în continuare „SGL”) solicită Curții anularea hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 15 iunie 2005, pronunțată în cauza Tokai și alții/Comisia² (cauzele conexe T-71/03, T-74/03, T-87/03 și T-91/03), (denumită în continuare „hotărârea atacată”), în măsura în care Tribunalul a respins acțiunea sa în anulare în cauza T-91/03, formulată împotriva Deciziei C (2002) 5083 final a Comisiei din 17 decembrie 2002 privind o procedură de aplicare a articolului 81 CE (denumită în continuare „decizia atacată”).

2. Prin hotărârea atacată prin recurs, între altele, Tribunalul de Primă Instanță a redus amenda aplicată SGL pentru încălcarea săvârșită în sectorul grafitului izostatic și a respins celelalte capete de cerere.

3. Prezentul recurs este strâns legat în ceea ce privește contextul și motivele invocate de recursul formulat în cauza C-308/04 P privind amenzi aplicate de către Comisie pentru participarea la o serie de acorduri și practici concertate în sectorul electrozilor de grafit. Această cauză a fost soluționată prin hotărârea Curții din 29 iunie 2006³.

II — Cadrul juridic

A — Regulamentul nr. 17

4. Articolul 15 din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, Primul

1 — Limba originală: engleza.

2 — Rec., p. II-10°.

3 — Hotărârea SGL Carbon/Comisia (Rec., p. I-5977). Prezentul recurs este legat, în acești termeni, într-o anumită măsură și de recursul formulat în cauza Showa Denko/Comisia (hotărârea din 29 iunie 2006, C-289/04 P, Rec., p. I-5859).

regulament de punere în aplicare a articolelor [81] și [82] din tratat⁴, prevede:

de cont și de cel mult un milion de unități de cont, această din urmă sumă putând ajunge până la 10 % din cifra de afaceri realizată în cursul exercițiului financiar precedent de fiecare dintre întreprinderile care au participat la încălcare, atunci când, cu intenție sau din neglijență:

„(1) Comisia poate, în temeiul unei decizii, să aplice întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi amenzi în cuantum de o sută până la cinci mii de unități de cont atunci când, cu intenție sau din neglijență:

(a) acestea încalcă prevederile articolului [81] alineatul (1) sau ale articolului [82] din tratat, [...]

[...]

(b) acestea furnizează o informație inexactă ca răspuns la o solicitare făcută în aplicarea articolului 11 alineatul (3) sau (5),

[...]

[...]

Pentru a stabili cuantumul amenzii, trebuie luată în considerare, pe lângă gravitatea încălcării, durata acesteia.

(2) Comisia poate, în temeiul unei decizii, să aplice întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi amenzi de cel puțin o mie de unități

[...]” [traducere neoficială]

4 — JO 1962, 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3.

B — *Liniile directoare*

5. Comunicarea Comisiei intitulată „Linii directoare privind metoda de stabilire a amenzilor aplicate în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 și al articolului 65 alineatul (5) din Tratatul CECO”⁵ (denumită în continuare „liniile directoare”) prevede în preambul:

„Principiile prezentate [...] ar trebui să asigure transparența și imparțialitatea deciziilor Comisiei atât pentru întreprinderi, cât și pentru Curtea de Justiție, menținând totodată marja discreționară acordată Comisiei, în temeiul legislației relevante, în stabilirea amenzilor în limita a 10 % din cifra de afaceri totală a întreprinderilor. Cu toate acestea, această marjă trebuie să urmeze o politică coerentă și nediscriminatorie, în concordanță cu obiectivele urmărite în sancționarea încălcărilor regulilor de concurență.

Noua metodă de determinare a cuantumului unei amenzi va respecta următoarea formulă, care pornește de la un quantum de bază care va fi majorat pentru a ține seama de

circumstanțele agravante sau diminuat pentru a ține seama de circumstanțele atenuante.”

C — *Comunicarea privind cooperarea*

6. În comunicarea privind neaplicarea de amenzi sau reducerea cuantumului acestora în cauzele având ca obiect înțelegeri⁶ (denumită în continuare „comunicarea privind cooperarea”), Comisia a definit condițiile în care întreprinderile care cooperează cu aceasta în cursul investigației unei înțelegeri pot fi scutite de amendă sau pot beneficia de o reducere a amenzii pe care altfel ar fi trebuit să o plătească.

7. Secțiunea A punctul 5 din comunicarea privind cooperarea prevede:

„Cooperarea unei întreprinderi cu aceasta nu este decât unul dintre elementele de care Comisia ține seama în stabilirea cuantumului unei amenzi. [...]” [traducere neoficială]

5 — JO 1998, C 9, p. 3, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 69.

6 — JO 1996, C 207, p. 4.

8. Secțiunea C din comunicarea respectivă, intitulată „Reducere importantă a cantumului amenzii”, este formulată astfel:

„Întreprinderea care, îndeplinind condițiile prevăzute în secțiunea B literele (b)-(e), denunță înțelegerea secretă după ce Comisia a efectuat, în temeiul unei decizii, o investigație asupra întreprinderilor parte la înțelegere, fără ca această investigație să fi furnizat un fundament suficient pentru a justifica inițierea procedurii în vederea adoptării unei decizii, beneficiază de o reducere a amenzii de 50-75 % din cuantumul acesteia.” [traducere neoficială]

9. Condițiile prevăzute în secțiunea B la care se referă secțiunea C presupun că întreprinderea respectivă:

„(a) denunță înțelegerea secretă Comisiei înainte ca aceasta să fi efectuat, în temeiul unei decizii, o investigație asupra întreprinderilor parte la înțelegere și fără ca aceasta să dispună deja de informații suficiente pentru a dovedi existența înțelegerii denunțate;

(b) este prima care furnizează elemente hotărâtoare pentru a demonstra existența înțelegerii;

(c) și-a încetat participarea la activitatea nelegală până cel mai târziu la momentul la care denunță înțelegerea;

(d) furnizează Comisiei toate informațiile utile, precum și toate documentele și elementele de probă de care dispune referitoare la înțelegere și cooperează permanent și pe deplin pe tot parcursul investigației;

(e) nu a constrâns o altă întreprindere să participe la înțelegere, nici nu a inițiat sau nu a avut un rol hotărâtor în cadrul activității nelegale”. [traducere neoficială]

10. Conform punctului 1 din secțiunea D, „[c]ând o întreprindere cooperează, fără a fi îndeplinite toate condițiile prevăzute în secțiunile B și C, aceasta beneficiază de o reducere de 10-50 % din cuantumul amenzii care i-ar fi fost aplicată în absența unei cooperări” și, conform punctului 2 din secțiunea menționată, „[a]cesta poate fi cazul, în special, dacă:

— anterior trimiterii unei comunicări privind obiecțiunile, o întreprindere

furnizează Comisiei informații, documente sau alte elemente de probă care contribuie la confirmarea existenței încălcării săvârșite;

fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.

— ulterior primirii comunicării privind obiecțiunile, o întreprindere informează Comisia că nu contestă materialitatea faptelor pe care Comisia își întemeiază acuzațiile.” [traducere neoficială]

(2) Dispozițiile paragrafului precedent nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

D — *Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*

Nicio derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul articolului 15 din convenție.”

11. Articolul 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată în Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare CEDO), prevede următoarele:

III — Situația de fapt și contextul adoptării deciziei atacate

„Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori

12. În hotărârea atacată, Tribunalul a rezumat situația de fapt din acțiunea cu care a fost sesizat după cum urmează:

(1) Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a

„1 Prin decizia C(2002) 5083 final [...], Comisia a constatat participarea a diferite întreprinderi la o serie de acorduri și practici concertate, în sensul articolului

81 alineatul (1) CE și al articolului 53 alineatul (1) din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE), în sectorul grafiturilor speciale, în perioada iulie 1993-februarie 1998.

cel mai bine vândut și, prin urmare, acesta este ales dacă răspunde cerințelor de utilizare. În ce privește produsele extrudate, acestea sunt utilizate pentru o gamă largă de aplicații industriale, în principal în industria siderurgică, în industria de aluminiu, în industria chimică și în metalurgie.

2 Termenii «grafituri speciale», în sensul deciziei, descriu un grup de grafite, diferit de electrozii de grafit pentru siderurgie, destinați unor aplicații diferite, și anume grafitul izostatic, grafitul extrudat și grafitul presat.

5 Grafitul presat este ales în general doar pentru aplicații care necesită dimensiuni mai mari, deoarece proprietățile sale sunt în mod normal inferioare grafitului extrudat.

3 Grafitul izostatic prezintă caracteristici mecanice superioare celor ale grafitului extrudat și ale grafitului presat, prețurile fiecărei categorii variind în funcție de aceste caracteristici mecanice. Se regăsește în special sub formă de electrozi pentru mașinile de electroeroziune utilizate pentru fabricarea matrițelor de metal în industria automobilelor și în electronică. Alte aplicații ale grafitului izostatic sunt matrițele pentru curgerea continuă a metalelor neferoase, precum cuprul și aliajele din cupru.

[...]

4 Diferența dintre costul de producție al grafitului izostatic și cel al grafitului extrudat sau presat este de cel puțin 20 %. În general, grafitul extrudat este

7 Decizia se referă la două înțelegeri diferite, una privind piața grafitului special izostatic și cealaltă pe cea a grafitului special extrudat, nefiind identificată nicio dovadă a unei încălcări cu privire la grafitul presat. Aceste înțelegeri au avut ca obiect produse foarte specifice, și anume grafite sub formă de blocuri întregi și tăiate, cu excepția produselor prelucrate, adică fabricate «pe măsură» pentru client.

- 8 Principalii producători de grafituri speciale din lumea occidentală sunt societăți multinaționale. [...]
- 9 La data adoptării deciziei, cei mai importanți producători de grafit izostatic pe întreg teritoriul Comunității/SEE erau societatea germană SGL Carbon AG (denumită în continuare «SGL») și societatea franceză Le Carbone-Lorraine SA (denumită în continuare «LCL»). Societatea japoneză Toyo Tanso Co. Ltd (denumită în continuare «TT») ocupa locul al treilea, urmată de alte societăți japoneze, și anume Tokai Carbon Co. Ltd (denumită în continuare «Tokai»), Ibsiden Co. Ltd (denumită în continuare «Ibsiden»), Nippon Steel Chemical Co. Ltd (denumită în continuare «NSC») și NSCC Techno Carbon Co. Ltd (denumită în continuare «NSCC»), precum și de societatea americană UCAR International Inc. (denumită în continuare «UCAR»), care a devenit GrafTech International Ltd.
- 10 date sub formă de blocuri întregi sau tăiate (produse neprelucrate) a fost de 20-30 % pentru UCAR și de 40-50 % pentru SGL.
- 11 Principalii operatori pe piața mondială a grafitului extrudat erau UCAR (40 %) și SGL (30 %). Pe piața europeană, aceștia au reprezentat două treimi din vânzări. Producătorii japonezi dețineau împreună aproximativ 10 % din piața mondială și 5 % din piața comunitară. Porția vânzărilor de produse extru-
- 12 Începând din iunie 1997, Comisia a efectuat o investigație pe piața electrozilor de grafit, această investigație conducând la decizia din 18 iulie 2001 privind o procedură de aplicare a articolului 81 din Tratatul CE și a articolului 53 din Acordul privind SEE – Cauza COMP/E-1/36.490 – Electrozi de grafit (JO 2002, L 100, p. 1). În cursul acestei investigații, UCAR a contactat Comisia în 1999 în scopul de a-i prezenta o solicitare în temeiul [comunicării privind cooperarea]. Această solicitare se referea la preținse practici anticoncurențiale pe piața grafitului izostatic și pe piața grafitului extrudat.
- 13 Pe baza documentelor prezentate de către UCAR, în temeiul articolului 11 din [Regulamentul nr. 17], Comisia a trimis solicitări de informații către SGL, Intech, Ibsiden, Tokai și TT, prin care le-a cerut informații detaliate privind contactele pe care le avuseseră cu concurenții. Aceste societăți au contactat Comisia și și-au exprimat intenția de a coopera cu aceasta în cursul investigațiilor.

[...]

- 14 În martie 2000 și în februarie 2001, în Statele Unite ale Americii au fost inițiate urmăriri penale împotriva unei filiale a LCL și a unei filiale a TT pentru participarea la o înțelegere nelegală pe piața grafiturilor speciale. Aceste societăți s-au declarat vinovate și au acceptat să plătească amenzile. În octombrie 2001, și Ibidem s-a declarat vinovată și a plătit o amendă.
- 15 La 17 mai 2002, Comisia a adresat destinatarilor deciziei o comunicare privind obiecțiunile. În răspunsurile lor, toate societățile, cu excepția Intech EDM BV și a Intech EDM AG, au recunoscut încălcarea. Niciuna dintre societăți nu a contestat esența faptelor.
- 16 Având în vedere similitudinea metodelor utilizate de către membrii înțelegerii, întrucât cele două încălcări se refereau la produse asemănătoare și faptul că SGL și UCAR erau implicate în cele două cauze, Comisia a apreciat că trebuia să se ocupe de cele două încălcări în cadrul unei proceduri unice.
- 17 Procedura administrativă s-a finalizat cu adoptarea deciziei la 17 decembrie 2002, [decizie] prin care s-a constatat, în
- primul rând, că reclamantele, TT, UCAR, LCL, Ibidem, NSC și NSCC, stabiliseră prețuri indicative la nivel mondial (prețuri-țintă) pe piața grafitului izostatic neprelucrat și, în al doilea rând, că SGL și UCAR săvârșiseră o încălcare similară, tot la nivel mondial, pe piața grafitului extrudat neprelucrat.
- 18 Cu privire la încălcarea pe piața grafitului izostatic, decizia menționează că prețurile au fost stabilite și împărțite în funcție de aplicare, în funcție de zona geografică (Europa sau Statele Unite ale Americii) și în funcție de nivelul de comercializare (distribuitori/ateliere de prelucrare și mari consumatori finali dispunând de capacități de prelucrare). Obiectul înțelegerii l-a constituit armonizarea condițiilor de comercializare și schimbul de documente de expediție, astfel încât să se asigure controlul detaliat al vânzărilor și identificarea abaterilor de la termenii înțelegerii. În anumite situații, s-au schimbat informații privind împărțirea clienților mari.
- 19 Decizia precizează că acordurile coluzive pe piața grafitului izostatic au fost

realizate prin întâlniri multilaterale desfășurate în mod regulat la patru niveluri:

— reuniunile la «nivel înalt» la care participau organele de conducere ale societăților și în cursul cărora au fost definite principiile fundamentale ale cooperării;

— reuniunile «de lucru internaționale» referitoare la clasificarea blocurilor de grafit în diferite categorii și la stabilirea prețurilor minimale pentru fiecare categorie;

— reuniunile «regionale» (pentru Europa);

— reuniunile «locale» (naționale) referitoare la piețele italiană, germană, franceză, britanică și spaniolă.

[...]

21 Cu privire la piața grafitului extrudat, din decizie rezultă clar că cei doi principali actori pe piața europeană a acestor produse, SGL și UCAR, au admis participarea, în perioada cuprinsă între 1993 și sfârșitul anului 1996, la un anumit număr de întâlniri bilaterale având ca obiect piața respectivă. UCAR și SGL au convenit să majoreze prețurile grafitului extrudat pe piața Comunitate/SEE. Acestea au discutat în mod regulat asupra prețurilor și asupra clasificării produselor, pentru a evita să își facă concurență asupra prețurilor. De fapt, noile prețuri erau anunțate clienților pe rând de către una dintre părți.

22 Pe baza constatărilor de fapt și a aprecierilor juridice efectuate în decizie, Comisia a aplicat întreprinderilor în cauză amenzi al căror quantum a fost calculat prin aplicarea metodologiei prezentate în liniile directoare [...], precum și în comunicarea privind cooperarea.

23 Conform articolului 1 primul paragraf din dispozitivul deciziei, următoarele întreprinderi au încălcat articolul 81 alineatul (1) CE și articolul 53 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin

participarea, în perioadele menționate, la o serie de acorduri și de practici concertate care afectează piețele grafiturilor speciale izostatice în Comunitate și în SEE:

25 Articolul 3 din dispozitiv prevede aplicarea următoarelor amenzi:

[...]

[...]

(b) SGL:

b) SGL, iulie 1993-februarie 1998;

— grafit izostatic: 18 940 000 de euro;

[...]

— grafit extrudat: 8 810 000 de euro;

24 Conform celui de al doilea paragraf al aceleiași dispoziții, următoarele întreprinderi au încălcat articolul 81 alineatul (1) CE și articolul 53 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin participarea, în perioadele menționate, la o serie de acorduri și de practici concertate care afectează piețele grafiturilor speciale extrudate în Comunitate și în SEE:

[...]

— SGL, februarie 1993-noiembrie 1996;

26 În plus, articolul 3 prevede plata amenzilor într-un termen de trei luni calculat de la data notificării deciziei, sub sancțiunea unei majorări reprezentând dobânzi moratorii de 6,75 %.

[...]

27 Prin scrisoarea din 20 decembrie 2002, decizia a fost transmisă fiecăreia dintre reclamante. Această scrisoare

precizează că, la expirarea termenului de plată indicat în decizie, Comisia ar începe recuperarea sumei respective; cu toate acestea, în ipoteza în care ar fi introdusă o acțiune la Tribunal, nu s-ar adopta nicio măsură de executare, cu condiția plății dobânzilor de 4,75 % și a constituirii unei garanții bancare.” [traducere neoficială]

COMP/E-2/37.667 la suma de 9 641 970 de euro pentru încălcarea săvârșită în sectorul grafitului izostatic;

— respinge celelalte capete de cerere;

IV — Procedura în fața Tribunalului de Primă Instanță și hotărârea atacată

13. Prin cereri introductive separate, SGL și alte întreprinderi cărora le-a fost adresată hotărârea atacată au introdus acțiuni în anulare a deciziei atacate la Tribunalul de Primă Instanță.

— obligă reclamanta la plata a două treimi din propriile cheltuieli de judecată și la plata a două treimi din cheltuielile de judecată efectuate de către Comisie, aceasta din urmă suportând o treime din propriile cheltuieli de judecată și o treime din cheltuielile de judecată efectuate de către reclamantă.”

14. În hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a declarat, între altele, următoarele:

V — Concluziile formulate în fața Curții

15. SGL solicită Curții:

„În cauza T-91/03, SGL Carbon/Comisia [Tribunalul]:

— stabilește cuantumul amenzii aplicate reclamantei prin articolul 3 din Decizia

— anularea în parte a hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 15 iunie 2005 în cauzele conexe T-71/03, T-74/03, T-87/03 și T-91/03, în măsura în care acesta a

respins acțiunea în cauza T-91/03 introdusă împotriva Deciziei C(2002) 5083 final a Comisiei din 17 decembrie 2002 privind o procedură de aplicare a articolului 81 CE;

- în subsidiar, reducerea în mod corespunzător a amenzii aplicate recurenteii potrivit articolului 3 din decizia din 17 decembrie 2002, precum și a dobânzilor de litispendență și a dobânzilor moratorii prevăzute în dispozitivul hotărârii atacate;
- obligarea intimatului la plata tuturor cheltuielilor de judecată.

16. Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului;
- obligarea recurenteii la plata cheltuielilor de judecată.

18. În cadrul primului motiv, SGL Carbon afirmă că Tribunalul de Primă Instanță a încălcat principiul *non bis in idem*, neținând seama de amenzile care i-au fost aplicate anterior în Statele Unite ale Americii. În cadrul celui de al doilea motiv, se contestă majorarea cu 35 % a cuantumului amenzii, care a vizat să reflecte rolul SGL de unic conducător. Al treilea motiv se referă la împrejurarea că Tribunalul de Primă Instanță nu a examinat obiecția SGL privind încălcarea gravă a dreptului său la apărare din cauza faptului că membrii echipei Comisiei care lucrau în cauză nu cunoșteau suficient limba. În cadrul celui de al patrulea motiv, SGL invocă subevaluarea cooperării sale. În cadrul celui de al cincilea motiv, SGL susține că Tribunalul de Primă Instanță nu a ținut seama de capacitatea sa de a plăti amenda și că amenzile aplicate aveau un quantum disproportionat de ridicat. În cadrul celui de al șaselea motiv, SGL susține că Tribunalul de Primă Instanță a calculat greșit rata dobânzii.

A — *Primul motiv, întemeiat pe încălcarea principiului non bis in idem*

Principalele argumente

VI — Recursul

17. În susținerea recursului, SGL prezintă șase motive și invocă aplicarea greșită a normelor de procedură și încălcarea dreptului comunitar.

19. Prin argumentele invocate în primul motiv, SGL susține, în esență, că Tribunalul de Primă Instanță a săvârșit o eroare de drept întrucât, la punctele 112-116 din hotărârea

atacată, nu a ținut seama de amenziile anterioare aplicate SGL în Statele Unite ale Americii în 1999. Aceste sancțiuni ar fi trebuit, fie doar din motive de justiție naturală, să conducă la reducerea amenzii aplicate. Acest fapt decurge dintr-o înțelegere corectă a principiului fundamental *non bis in idem*, care, contrar concluziilor Tribunalului de Primă Instanță, este aplicabil și în ceea ce privește sancțiunile aplicate de către state terțe.

20. În ceea ce privește conținutul și domeniul de aplicare ale acestui principiu, SGL se referă în special la articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, la articolul 4 din Protocolul nr. 7 la CEDO, la ordinea juridică națională a statelor membre și la un anumit număr de hotărâri ale Curții de Justiție și ale Tribunalului de Primă Instanță. Din hotărârea *Boehringer Mannheim/Comisia*⁷ nu se poate deduce, astfel cum a procedat în mod greșit Tribunalul de Primă Instanță la punctul 112 din hotărârea atacată, că norma care interzice cumulul sancțiunilor nu se aplică într-o cauză precum cea prezentă, în care faptele care stau la baza celor două încălcări sunt identice. Principiul teritorialității, la care Tribunalul de Primă Instanță a făcut referire la punctul 113 din hotărârea atacată, nu contrazice această teză. În plus, în măsura în care, la punctul 116 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a apreciat că interesele protejate de către autoritățile comunitare și de către autoritățile din Statele Unite ale Americii nu erau identice, această concluzie este incorectă.

21. În plus, SGL susține în special că, la punctul 114 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a apreciat în mod greșit faptul că nu era necesar să se examineze afirmația SGL potrivit căreia amenziile care i-au fost aplicate în Statele Unite ale Americii pentru participarea la înțelegerea privind electrozii de grafit vizau și grafiturile speciale sau să audieze cu privire la acest aspect martorii propuși de către SGL. SGL a dovedit în orice caz existența unui „*idem*”.

22. În cursul ședinței, SGL a adăugat, cu privire la hotărârea Tribunalului în cauza *SGL Carbon/Comisia*⁸, că, deși Tribunalul a respins opinia potrivit căreia o sancțiune anterioară aplicată unei întreprinderi într-un stat terț trebuie, în orice caz, să fie luată în considerare, acest fapt nu presupune că, în speță, Comisia nu poate decide să ia în considerare această împrejurare. Într-adevăr, având în vedere în special necesitatea de a asigura proporționalitatea sancțiunii, Comisia poate fi obligată să utilizeze marja de apreciere de care dispune în acest domeniu, astfel încât să ia în considerare sancțiuni anterioare precum cele în cauză.

23. Comisia oferă argumente detaliate pentru a le respinge pe cele prezentate de către SGL și susține că Tribunalul de Primă Instanță a apreciat în mod întemeiat că principiul *non bis in idem* nu era aplicabil în prezenta cauză.

7 — Hotărârea din 14 decembrie 1972 (7/72, Rec., p. 1281).

8 — Citată la nota de subsol 3.

Aprecieri

24. Trebuie observat de la început că principiul *non bis in idem* interzice sancționarea aceleiași persoane mai mult de o dată pentru același comportament nelegal în scopul de a proteja un unic interes juridic. Potrivit unei jurisprudențe constante, acest principiu, care este consacrat și la articolul 4 din Protocolul nr. 7 la CEDO, constituie un principiu fundamental al dreptului comunitar, a cărui respectare este asigurată de instanțele comunitare⁹. În sfârșit, trebuie amintit că aplicarea acestui principiu este supusă îndeplinirii a trei condiții privind identitatea faptelor, unitatea persoanei care a săvârșit încălcarea și unitatea interesului juridic protejat. În consecință, potrivit acestui principiu, aceeași persoană nu poate fi sancționată mai mult de o dată pentru un singur comportament nelegal în vederea protejării aceluiași bun juridic¹⁰.

25. În continuare, în ceea ce privește, mai specific, motivul în discuție, trebuie observat că, în hotărârile sale SGL Carbon/Comisia¹¹ și Showa Denko/Comisia¹², Curtea de Justiție s-a pronunțat deja și a avut, în esență, aceeași opinie în hotărârea Archer Daniels

Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia¹³, în sensul că, într-o astfel de situație, Comisia nu este obligată să ia în considerare procedurile și sancțiunile care au vizat o întreprindere în state terțe pentru încălcarea normelor de concurență.

26. În această privință, în hotărârea SGL Carbon/Comisia, Curtea a respins pretenții similare întemeiate, în esență, pe aceleași argumente precum cele prezentate de SGL în această cauză.

27. În ceea ce privește domeniul de aplicare al principiului *non bis in idem* în situații în care autoritățile unui stat terț au intervenit în temeiul puterilor lor de sancțiune în domeniul dreptului concurenței aplicabil pe teritoriul acestui stat, în cadrul raționamentului său, Curtea a atras atenția mai întâi asupra contextului internațional al unei astfel de înțelegeri, caracterizat în special prin intervenția ordinii juridice a statelor terțe pe teritoriile lor respective, și a observat că exercitarea competențelor de către autoritățile din statele terțe însărcinate cu protecția liberei concurențe, în cadrul competenței lor teritoriale, se supune unor exigențe care sunt specifice statelor respective¹⁴.

9 — A se vedea, între altele, hotărârea din 5 mai 1966, Gutmann/Comisia CEEA (18/65 și 35/65, Rec., p. 149), și hotărârea din 15 octombrie 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P și C-254/99 P, Rec., p. I-8375, punctul 59).

10 — A se vedea, între altele, hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, Rec., p. I-123, punctul 338).

11 — Citată la nota de subsol 3.

12 — Citată la nota de subsol 3.

13 — Hotărârea din 18 mai 2006 (C-397/03 P, Rec., p. I-4429).

14 — Punctele 28 și 29.

28. În plus, Curtea a precizat că elementele care alcătuiesc baza ordinii juridice a altor state în domeniul dreptului concurenței includ nu numai scopuri și obiective specifice, ci au drept rezultat și adoptarea unor norme materiale specifice, precum și un ansamblu de consecințe juridice foarte variate în domeniul administrativ, penal sau civil, atunci când autoritățile acestor state au stabilit existența unor încălcări ale normelor aplicabile în domeniul concurenței.

29. Curtea a efectuat o distincție clară între această situație – caracterizată de competențe teritoriale diferite și de o multitudine de sisteme juridice care își urmăresc propriile scopuri și obiective specifice – și situația caracterizată de aplicarea exclusivă, în privința unei întreprinderi, a dreptului comunitar și a normelor de drept ale unuia sau mai multor state membre în materie de concurență, și anume în care o înțelegere se limitează exclusiv la domeniul de aplicare teritorial al ordinii juridice a Comunității Europene¹⁵.

30. Curtea a subliniat natura specifică a interesului juridic protejat la nivel comunitar, datorită căreia aprecierile Comisiei efectuate în temeiul prerogativelor acordate acesteia pot diferi în mod considerabil în raport cu cele efectuate de către autoritățile statelor terțe.

31. În consecință, Curtea a concluzionat că, având în vedere în principal diferența dintre interesul juridic protejat de sistemele juridice ale Comunității și interesul protejat într-un stat terț, în special în Statele Unite ale Americii, Tribunalul de Primă Instanță a fost pe deplin întemeiat să se pronunțe în sensul că principiul *non bis in idem* nu se aplică.

32. În consecință, susținerea similară a SGL în prezenta cauză, prin care se pretinde încălcarea principiului *non bis in idem*, trebuie respinsă pentru același motiv.

33. Cu privire la referirea făcută de SGL la alte principii, precum principiul justiției naturale, trebuie adăugat că, în hotărârea SGL Carbon/Comisia, Curtea a apreciat că nu există alte principii, inclusiv principiile dreptului internațional, care să oblige Comisia să ia în considerare procedurile și sancțiunile care au vizat întreprinderea respectivă în state terțe¹⁶.

34. Cu privire la argumentul prezentat de către SGL în cursul ședinței, potrivit căruia hotărârea SGL Carbon/Comisia trebuie înțeleasă în sensul că aceasta conferă Comisiei o putere de apreciere în ce privește aspectul dacă aceasta este obligată sau nu să ia în considerare sancțiunile aplicate anterior

15 — Punctul 30.

16 — Punctele 33-37.

într-un stat terț și în sensul că, în final, Comisia poate fi obligată să facă acest lucru, este suficient să se precizeze că o astfel de abordare pare să constituie o tentativă de a denatura interpretarea clară în sens contrar efectuată de către Curte în această hotărâre și, în consecință, nu putem să o susținem¹⁷.

35. Prin urmare, Tribunalul de Primă Instanță nu a săvârșit o eroare de drept și nici nu a încălcat principiul *non bis in idem* atunci când a concluzionat, la punctele 112-116 din hotărârea atacată, că, la momentul când a aplicat o sancțiune societății SGL, Comisia nu a fost obligată să ia în considerare sancțiunile aplicate acesteia anterior în Statele Unite ale Americii.

36. În plus, în ceea ce privește în special referirea la hotărârea Boehringer Mannheim/Comisia¹⁸ făcută de către Tribunalul de Primă Instanță la punctul 112 din hotărârea atacată, Curtea de Justiție nu s-a pronunțat de fapt în această cauză asupra chestiunii dacă Comisia este obligată să compenseze o sancțiune aplicată de către autoritățile unui stat terț, având în vedere că nu se stabilește dacă acțiunile reclamantei imputate de către Comisie, pe de o parte, și de către autoritățile americane, pe de altă parte, erau într-adevăr identice¹⁹.

17 — A se vedea în acest sens hotărârile citate la nota de subsol 3 SGL Carbon/Comisia, punctul 36, și Showa Denko/Comisia, punctul 60.

18 — Citată la nota de subsol 7.

19 — A se vedea hotărârea Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia, citată la nota de subsol 13, punctele 48 și 49.

37. Cu toate acestea, Curtea a stabilit în această cauză că principiul *non bis in idem* impune o identitate de acțiuni și că aceste acțiuni nu trebuie să fie diferite, în esență, în ceea ce privește atât obiectul acestora, cât și localizarea lor geografică²⁰.

38. Atunci când a precizat, la punctul 112 din hotărârea atacată, prezentând concluziile sale privind acest principiu, că „în cazul în care faptele care stau la baza a două încălcări își au originea în același ansamblu de acorduri, dar sunt, cu toate acestea, diferite în ceea ce privește atât obiectul, cât și sfera lor de aplicare teritorială, principiul *non bis in idem* nu se aplică”, Tribunalul de Primă Instanță nu a făcut decât o aplicare corectă a acestei jurisprudențe.

39. În sfârșit, în ceea ce privește pretinsa omisiune a Tribunalului de Primă Instanță, la punctul 114 din hotărârea atacată, de a examina afirmația societății SGL potrivit căreia sancțiunile care i-au fost aplicate în Statele Unite pentru participarea la înțelegerea privind electrozii de grafit se refereau și la grafitul special și în ceea ce privește pretinsa omisiune de a audia cu privire la acest aspect martorii propuși de către SGL, trebuie observat că, întrucât hotărârea Tribunalului de Primă Instanță, astfel cum am menționat mai sus, în sensul că principiul *non bis in idem* nu se aplică în privința sancțiunilor aplicate în state terțe, ca urmare

20 — A se vedea hotărârea SGL Carbon/Comisia, punctul 27.

a lipsei de unitate a interesului juridic protejat, era întemeiată, Tribunalul a apreciat, în consecință, în mod întemeiat că nu era necesară continuarea examinării existenței unui „*idem*” în ceea ce privește aceste fapte, și anume a aceluiași comportament. Prin urmare, și acest argument trebuie respins.

40. În consecință, în lumina considerațiilor de mai sus, primul motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

B — Al doilea motiv, în cadrul căruia se contestă majorarea cu 35 % a cuantumului amenzii ca urmare a afirmației potrivit căreia SGL era unicul conducător

Principalele argumente

41. În cadrul celui de al doilea motiv, SGL contestă concluziile Tribunalului de Primă Instanță formulate la punctele 138-155 și la punctele 316-331 din hotărârea atacată, unde a apreciat că SGL a fost un veritabil conducător al înțelegerii și a hotărât că majorarea, în consecință, a cuantumului de bază al amenzii aplicate SGL ar trebui redusă de la 50 % la 35 %.

42. Acest motiv cuprinde două aspecte.

43. În primul rând, SGL afirmă, în esență, că Tribunalul de Primă Instanță nu a oferit nicio justificare pentru majorarea cuantumului amenzii cu 35 %, din moment ce faptele incontestabile și ineseși constatările contradictorii ale Tribunalului nu oferă nicio bază pentru a proceda astfel. În această privință, SGL face trimitere la argumentele sale prezentate în fața Tribunalului de Primă Instanță, astfel cum au fost rezumate la punctele 303-310 din hotărârea atacată.

44. În al doilea rând, SGL susține, în esență, că Tribunalul de Primă Instanță a presupus în mod greșit că, în ceea ce privește atribuirea rolului de unic conducător, comunicarea privind obiecțiunile era suficientă pentru a garanta respectarea dreptului la apărare. Tribunalul de Primă Instanță nu a luat în considerare faptul că din obiecțiunile Comisiei nu rezulta intenția acesteia de a considera SGL unicul conducător. În consecință, la punctul 150 din hotărârea atacată, Tribunalul a apreciat în mod greșit că SGL se putea apăra corespunzător pe baza informațiilor cuprinse în comunicarea privind obiecțiunile.

45. Comisia contestă fiecare dintre argumentele prezentate de către SGL și afirmă că motivul este inadmisibil cel puțin în parte.

Aprecieri

46. În ceea ce privește primul aspect al acestui motiv, trebuie amintit mai întâi că un recurs se poate întemeia doar pe motive privind încălcarea normelor de drept, cu excluderea oricărei aprecieri a faptelor. Tribunalul de Primă Instanță are competență exclusivă, în primul rând, pentru a constata faptele, cu excepția situației în care imprecizia gravă a concluziilor sale rezultă din documentele care i-au fost prezentate, și, în al doilea rând, pentru a aprecia aceste fapte. Așadar, Curtea nu este competentă să constate faptele, și nici, în principiu, să analizeze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acestor fapte. Cu condiția obținerii în mod legal a probelor și a respectării principiilor generale de drept și a normelor de procedură aplicabile în materia sarcinii și administrării probei, doar Tribunalul de Primă Instanță este competent să aprecieze valoarea care trebuie atribuită probelor ce i-au fost propuse ²¹.

47. În plus, un recurs nu poate fi judecat de către Curtea de Justiție dacă acesta reprezintă, în realitate, doar o cerere de reexaminare a cererii introductive deja prezentate la Tribunalul de Primă Instanță. Conform articolului 225 CE, articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție și articolului 112 alineatul (1) litera (c) din

Regulamentul de procedură al Curții de Justiție, recursul trebuie, dimpotrivă, să indice precis elementele contestate din hotărârea a cărei anulare o solicită SGL, precum și argumentele juridice prezentate în mod specific în susținerea recursului. Această condiție nu este îndeplinită în cazul unui recurs care, fără a include un argument care să indice în mod specific eroarea de drept în legătură cu care se pretinde că ar afecta hotărârea atacată, se limitează să repete sau să reproducă motivele și argumentele care au fost prezentate anterior în fața Tribunalului de Primă Instanță ²².

48. În cadrul primului aspect al celui de al doilea motiv, SGL contestă concluziile Tribunalului de Primă Instanță cuprinse la punctul 316 și următoarele din hotărârea atacată, potrivit cărora SGL era un veritabil conducător al înțelegerii. Cu toate acestea, SGL nu prezintă niciun argument pentru a arăta în ce măsură Tribunalul de Primă Instanță a săvârșit o eroare de drept în această privință. În consecință, argumentele susținute de SGL au în vedere, în realitate, constatarea și aprecierea faptelor efectuate de către Tribunalul de Primă Instanță în această privință. În plus, în măsura în care SGL face referire și repetă argumente prezentate deja în fața Tribunalului de Primă Instanță, această parte a motivului constituie, în realitate, o cerere de reexaminare a cererii introductive depuse deja la Tribunalul de Primă Instanță.

21 — A se vedea, între altele, ordonanța din 17 septembrie 1996, San Marco/Comisia (C-19/95 P, Rec., p. I-4435, punctul 40), precum și hotărârea Curții din 2 martie 1994, Hilti/Comisia (C-53/92 P, Rec., p. I-667, punctul 42), și hotărârea din 28 iunie 2005, Dansk Rorindustri și alții/Comisia (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, Rec., p. I-5425, punctul 177).

22 — A se vedea în acest sens, între altele, hotărârea din 28 mai 1998, Deere/Comisia (C-7/95 P, Rec., p. I-3111, punctul 20), și hotărârea din 7 iulie 2005, Le Pen/Parlamentul European (C-208/03 P, Rec., p. I-6051, punctul 39 și jurisprudența citată).

49. În consecință, trebuie concluzionat că, astfel cum a subliniat în mod întemeiat Comisia, primul aspect al celui de al doilea motiv trebuie, în această măsură, să fie respins ca inadmisibil.

50. Cu toate acestea, în măsura în care SGL susține că motivele hotărârii atacate sunt contradictorii, această afirmație constituie un aspect de drept care poate fi supus, ca atare, unui control jurisdicțional în cadrul unui recurs²³.

51. În opinia societății SGL, raționamentul Tribunalului de Primă Instanță în hotărârea atacată este contradictoriu în sensul că, pe de o parte, la punctul 328 și următoarele din această hotărâre, acesta a indicat faptul că, în speță, comportamentul celorlalți membri ai înțelegerii, în special al societăților LCL și Tokai, nu se distingea atât de clar față de comportamentul societății SGL, astfel cum a pretins Comisia, dar, cu toate acestea, la punctul 331 a menținut, în principiu, majorarea, pe care s-a limitat să o reducă la 35 %.

52. Nu suntem de acord cu privire la existența unei contradicții, întrucât Tribunalul de Primă Instanță nu a menționat faptul că nu exista nicio diferență între gravitatea

încălțării săvârșite de către SGL și aceea a încălțărilor săvârșite de către Tokai și LCL, ci a indicat doar că diferența nu era atât de semnificativă încât să justifice o majorare cu 50 % a cuantumului de bază stabilit pentru SGL. În consecință, în exercitarea competenței sale de fond, la punctul 331 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a redus majorarea de la 50 % la 35 %. În consecință, acest argument este neîntemeiat.

53. Prin urmare, primul aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins.

54. În ceea ce privește al doilea aspect al acestui motiv, în cadrul căruia se susține încălcarea dreptului la apărare al SGL, la punctul 139 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a menționat în mod corect regula privind calculul amenzilor, astfel cum a fost definită în jurisprudența constantă a Curții de Justiție, potrivit căreia obligația de a respecta dreptul întreprinderilor de a fi audiate este îndeplinită de către Comisie cu condiția ca aceasta să indice în comunicarea privind obiecțiunile faptul că va aprecia oportunitatea aplicării de amenzi întreprinderilor vizate și principalele elemente de fapt și de drept susceptibile să conducă la aplicarea unei amenzi, precum gravitatea și durata presupusei încălțări și împrejurarea că aceasta a fost săvârșită „în mod deliberat sau din neglijență”²⁴.

23 — A se vedea în special hotărârea din 1 octombrie 1991, Vidrányi/Comisia (C-283/90 P, Rec., p. I-4339, punctul 29), hotărârea din 20 noiembrie 1997, Comisia/V (C-188/96 P, Rec., p. I-6561, punctul 24), hotărârea din 17 decembrie 1998, Baustahlgewebe/Comisia (C-185/95 P, Rec., p. I-8417, punctul 25), și hotărârea din 7 mai 1998, Somaco/Comisia (C-401/96 P, Rec., p. I-2587, punctul 53).

24 — A se vedea în acest sens, între altele, hotărârea Dansk Rorindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctul 428, precum și hotărârea din 9 noiembrie 1983, Michelin/Comisia (322/81, Rec., p. 3461, punctele 19 și 20), și hotărârea Showa Denko/Comisia, citată la nota de subsol 3, punctul 69.

55. Tribunalul de Primă Instanță a apreciat de asemenea în mod întemeiat că, procedând astfel, Comisia oferă acestor întreprinderi elementele necesare pentru a se apăra nu doar împotriva unei constatări a încălcării, ci și împotriva aplicării unei amenzi²⁵.

56. Tribunalul a apreciat în mod întemeiat faptul că, în acest context, dreptul la apărare este garantat în fața Comisiei prin posibilitatea de a formula observații cu privire la durata, la gravitatea și la previzibilitatea caracterului anticoncurențial al încălcării, dar că, în schimb, Comisia nu era obligată să explice modul în care se putea folosi de fiecare dintre aceste elemente de fapt și de drept pentru stabilirea nivelului amenzi²⁶.

57. În opinia noastră, având în vedere această jurisprudență, Tribunalul de Primă Instanță nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a afirmat că în comunicarea privind obiecțiunile existau indicații suficient de precise asupra modului în care Comisia înțelegea să stabilească cuantumul amenzi, în special în ce privește gravitatea încălcării.

25 — A se vedea în special hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctul 428, și hotărârea din 7 iunie 1983, Musique diffusion française și alții/Comisia (100/80-103/80, Rec., p. 1825, punctul 21).

26 — A se vedea în acest sens, între altele, hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctele 434-439; a se vedea de asemenea, în ceea ce privește jurisprudența Tribunalului asupra acestui punct, în special hotărârea din 20 martie 2002, LR AF 1998/Comisia (T-23/99, Rec., p. II-1705, punctul 200).

58. Astfel cum a observat Tribunalul de Primă Instanță la punctul 148 din hotărârea atacată, deși, în final, o astfel de clasificare nu a fost menținută față de LCL, comunicarea privind obiecțiunile a menționat în orice caz că SGL a avut, împreună cu LCL, rolul de conducător sau de instigator în cadrul înțelegerii. În consecință, SGL avea cunoștință de intenția Comisiei de a-i atribui rolul de conducător și de faptul că această împrejurare ar putea fi luată în considerare la momentul stabilirii amenzi.

59. Faptul că, în final, SGL a fost identificată de către Comisie ca fiind singurul conducător al înțelegerii nu a modificat, în opinia noastră, poziția SGL astfel încât să aducă atingere în mod semnificativ dreptului său la apărare, având în vedere că este inerent naturii avuncării privind obiecțiunile să fie provizorie și să fie supusă modificărilor efectuate de către Comisie în evaluarea sa ulterioară realizată pe baza observațiilor care i-au fost prezentate de către părți, inclusiv prin renunțarea la anumite afirmații, precum afirmația potrivit căreia LCL a avut rolul unui conducător.

60. Trebuie adăugat, astfel cum a subliniat Comisia, că, potrivit liniilor directoare și practicii Comisiei în această materie, majorarea amenzi aplicate poate fi de 50 % indiferent dacă doar unul sau mai mulți dintre participanții la înțelegere sunt considerați conducători.

61. În plus, la punctul 149 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a apreciat în această privință că nu există niciun element care să sugereze faptul că răspunderea SGL în calitate de conducător a fost într-adevăr extinsă prin faptul că, în speță, Comisia i-a atribuit o parte din rolul de coconducător atribuit inițial de către Comisie societății LCL. Acest aspect reprezintă o constatare de fapt care nu este supusă ca atare controlului Curții de Justiție, având în vedere că SGL nu a pretins că Tribunalul de Primă Instanță a denaturat probele în această privință²⁷.

62. În consecință, și al doilea aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins.

C — Al treilea motiv, prin care se invocă erori de drept privind critica referitoare la cunoștințele lingvistice insuficiente ale membrilor echipei Comisiei care au lucrat în cauză

Principalele argumente

63. În cadrul celui de al treilea motiv, SGL critică, în esență, faptul că, la punctul 154 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță nu a luat în considerare obiecția sa

potrivit căreia dreptul său la apărare a fost grav încălcat din cauza cunoștințelor lingvistice insuficiente ale membrilor echipei Comisiei care au lucrat în cauză, și aceasta în pofida afirmațiilor întemeiate ale societății SGL și ale propunerii de probe.

64. Tribunalul de Primă Instanță a apreciat în mod incorect că această obiecție era o simplă presupunere, nesuținută de nicio probă serioasă. Această atitudine poate conduce la o apreciere greșită a faptelor.

65. În plus, faptul că funcționarii respectivi nu posedau competențele lingvistice necesare a privat SGL de dreptul la apărare în cursul procedurii administrative. Întrucât a considerat această împrejurare ca fiind nerelevantă, Tribunalul de Primă Instanță i-a încălcat dreptul la apărare.

66. În opinia Comisiei, concluziile Tribunalului de Primă Instanță formulate la punctele 154 și 155 din hotărârea atacată sunt corecte, nu conțin nicio apreciere greșită a faptelor și nu încalcă dreptul la apărare. Aceasta consideră că, din moment ce procedura administrativă a fost condusă de către Direcția Generală Concurență și a fost finalizată de către Comisia Europeană în ansamblu, competențele lingvistice ale unui anumit membru al echipei de investigație nu sunt decisive.

²⁷ — A se vedea punctul 46 de mai sus.

Aprecieri

67. În măsura în care, în cadrul celui de al treilea motiv, SGL contestă, înainte de toate, concluzia Tribunalului de Primă Instanță formulată la punctul 154 din hotărârea atacată, prin care a fost respinsă afirmația societății SGL potrivit căreia Comisia încredințase „dosarul german” al acestei societăți unor funcționari care nu cunoșteau suficient limba germană, această concluzie se întemeiază pe o apreciere a faptelor și pe o evaluare a probelor care nu pot fi contestate ca atare în cadrul unui recurs²⁸. În consecință, în acest caz, al treilea motiv este, în această măsură, inadmisibil.

68. În plus, în ceea ce privește argumentul invocat cu privire la acest aspect potrivit căruia SGL a propus probe suplimentare pentru a susține această obiecție, trebuie observat că este de competența Tribunalului de Primă Instanță să aprecieze relevanța unei asemenea propuneri în raport cu obiectul litigiului și cu necesitatea de a examina probe suplimentare²⁹.

69. În măsura în care SGL afirmă în continuare că Tribunalul de Primă Instanță i-a încălcat dreptul la apărare atunci când a examinat faptul că funcționarii menționați nu posedau competențele lingvistice necesare (în acest caz, limba germană), trebuie

observat mai întâi, astfel cum s-a precizat mai sus, că Tribunalul de Primă Instanță respinsese deja această afirmație privind situația de fapt, astfel încât nici aspectul dacă această împrejurare a încălcat dreptul acesteia de a fi ascultată nu a fost de fapt pus în discuție în fața acestei instanțe.

70. În al doilea rând, considerăm, cu toate acestea, că existența – sau lipsa – competențelor lingvistice ale unui anumit membru al echipei de investigație din cadrul Comisiei nu poate fi, în sine, decisivă. Comisia în ansamblu este responsabilă de conducerea procedurilor în domeniul dreptului concurenței și are, de asemenea, răspunderea colectivă pentru deciziile finale cu care se încheie aceste proceduri.

71. Într-adevăr, astfel cum a subliniat în mod întemeiat Tribunalul de Primă Instanță la punctul 154 din hotărârea atacată, dacă SGL ar fi reușit să demonstreze inexactitatea cifrelor pe care s-a întemeiat Comisia în decizia atacată, aceasta din urmă ar conține o eroare de fond și, în consecință, ar trebui să fie anulată în această privință pentru motivul respectiv, indiferent dacă eroarea putea fi atribuită de fapt competențelor lingvistice insuficiente ale unui anumit membru sau oricărei alte împrejurări din cadrul organizării interne a Comisiei care ar fi putut să o determine să săvârșească eroarea.

28 — A se vedea punctul 46 de mai sus și jurisprudența citată la nota de subsol 21.

29 — A se vedea în acest sens, între altele, hotărârea Dansk Rorindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctul 68, și hotărârea Baustahlgewebe/Comisia, citată la nota de subsol 23, punctul 70.

72. În consecință, al treilea motiv trebuie respins.

D — Al patrulea motiv, prin care s-a afirmat că a fost subevaluată cooperarea societății SGL în ceea ce privește reducerea amenzii conform comunicării privind cooperarea

Principalele argumente

73. În cadrul celui de al patrulea motiv, SGL contestă concluziile Tribunalului de Primă Instanță formulate la punctele 367-375 din hotărârea atacată, prin care acesta a respins argumentele susținute de SGL care invocau încălcarea comunicării privind cooperarea și, prin extensie, reducerea insuficientă a amenzii acordată de Tribunal.

74. SGL susține, în esență, subevaluarea cooperării sale. În primul rând, la punctul 367 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a apreciat în mod greșit faptul că SGL nu avea dreptul la o reducere mai mare, întrucât aceasta a fost considerată în mod greșit drept conducător. În al doilea rând, SGL susține că a fost victima unei discriminări, întrucât cooperarea sa avea cel puțin aceeași valoare precum cea a altor participanți, în special UCAR.

75. SGL critică concluziile Tribunalului de Primă Instanță formulate la punctele 368, 370 și 373 din hotărârea atacată și susține, între altele, în această privință că valoarea cooperării oferite nu depinde de contribuția luată în considerare în mod efectiv de către Comisie.

76. În opinia Comisiei, concluziile menționate ale Tribunalului de Primă Instanță sunt corecte, iar afirmațiile SGL, care sunt în parte inadmisibile, trebuie respinse în totalitate.

77. Aceasta se referă în special la puterea de apreciere de care dispune Comisia cu privire la reducerea amenzii și în special atunci când apreciază calitatea și utilitatea cooperării oferite de către diferiți membri ai înțelegerii. În plus, astfel cum s-a subliniat în mod întemeiat în hotărârea atacată, dacă Tribunalul de Primă Instanță ar fi hotărât că Comisia ar fi trebuit să stabilească existența unei încălcări de o anumită durată săvârșită de către o anumită întreprindere, acesta și-ar fi arogat competențele Comisiei.

Aprecieri

78. Mai întâi, trebuie avut în vedere că, potrivit unei jurisprudențe constante, Comisia dispune de o putere de apreciere largă în

cea ce privește stabilirea cuantumului amenzii, inclusiv reducerea amenzii conform comunicării privind cooperarea³⁰. Astfel, deși este de competența Curții de Justiție să stabilească dacă Tribunalul de Primă Instanță a evaluat în mod corect exercitarea de către Comisie a acestei puteri de apreciere atunci când se pronunță asupra unui recurs, nu este de competența acesteia să substituie, pentru motive de echitate, aprecierea Tribunalului de Primă Instanță cu propria apreciere atunci când acesta se pronunță, în exercitarea competenței sale de fond, asupra cuantumului amenzilor³¹.

79. Cu privire la examinarea reducerii acordate SGL, Tribunalul de Primă Instanță și-a întemeiat în primul rând aprecierea, în opinia noastră în mod întemeiat, pe ipoteza potrivit căreia, conform formulării clare din comunicarea privind cooperarea, ce vizează o întreprindere care furnizează „prima” probe „decisive” pentru a demonstra „existența” înțelegerii, o singură întreprindere, și anume prima care furnizează aceste elemente de probă privind existența unei înțelegeri, poate beneficia de o reducere foarte substanțială a amenzii, în temeiul secțiunii B din comunicarea privind cooperarea, cu excluderea altor întreprinderi care furnizează (ulterior) elemente de probă privind anumite perioade sau anumite aspecte din desfășurarea acelei înțelegeri.

30 — A se vedea hotărârea Dansk Rorindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctele 393 și 394.

31 — A se vedea hotărârea SGL Carbon/Comisia, citată la nota de subsol 3, punctul 48, și hotărârea Dansk Rorindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctul 245.

80. În consecință, Tribunalul de Primă Instanță a putut aprecia în mod îndreptățit că, în speță, Comisia a constatat în mod întemeiat faptul că numai UCAR a fost prima întreprindere în sensul secțiunilor B și C din comunicarea privind cooperarea.

81. În consecință, Tribunalul de Primă Instanță a apreciat de asemenea în mod întemeiat, la punctul 367 din hotărârea atacată, că SGL nu îndeplinea nici condițiile din secțiunea B litera (b), nici condițiile din secțiunea B litera (e) din comunicarea privind cooperarea, ca urmare a rolului său de conducător. Această evaluare se baza pe o apreciere a situației de fapt care, astfel cum am subliniat mai sus³², nu poate fi contestată în cadrul prezentului recurs.

82. În continuare, în ceea ce privește afirmația SGL prin care se contestă punctul 368 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță nu a săvârșit o eroare atunci când a apreciat că Comisia nu era obligată să recompenseze cooperarea cu o reducere a amenzii atunci când nu s-a întemeiat pe probele menționate pentru a constata sau pentru a sancționa o încălcare a dreptului comunitar al concurenței. În această privință, jurisprudența Curții indică faptul că o astfel de contribuție poate justifica o reducere a amenzii în temeiul cooperării doar dacă

32 — A se vedea punctele 46 și 48 de mai sus.

aceasta permite efectiv Comisiei să își îndeplinească atribuțiile de constatare a existenței unei încălcări și de dispunere a încetării acesteia și dacă facilitează efectiv sarcina Comisiei³³, ceea ce nu poate fi cazul dacă Comisia nu a luat în considerare contribuția menționată.

83. În această privință, Tribunalul de Primă Instanță a subliniat în mod corect la punctele 369 și 370 din hotărârea atacată, că, datorită puterii de apreciere de care dispune Comisia în materie, aceasta nu poate fi obligată să constate și să sancționeze toate comportamentele anticoncurențiale și că instanțele comunitare nu pot să se pronunțe – chiar dacă numai în scopul reducerii amenzii – cu privire la faptul că, în lumina probelor aflate la dispoziția sa, Comisia ar fi trebuit să stabilească existența unei încălcări săvârșite de-a lungul unei anumite perioade și de către o anumită întreprindere. În consecință, SGL nu poate afirma că contribuția sa ar fi trebuit recompensată printr-o reducere substanțială a amenzii pentru motivul că, pe baza acestei contribuții, Comisia era obligată să sancționeze o anumită încălcare.

84. În sfârșit, în ceea ce privește afirmația societății SGL potrivit căreia cooperarea sa a fost subevaluată în comparație cu cea a altor membri ai înțelegerii, trebuie observat mai

întâi că, astfel cum a reamintit Tribunalul de Primă Instanță în mod întemeiat la punctul 371 din hotărârea atacată, Comisia dispune de o marjă de apreciere largă pentru a evalua calitatea și utilitatea cooperării diferiților membri ai înțelegerii. În al doilea rând, SGL nu a arătat în ce mod Tribunalul de Primă Instanță nu a criticat un abuz vădit din partea Comisiei privind această marjă de apreciere.

85. În plus, în ceea ce privește afirmația societății SGL potrivit căreia aceasta este victima unei discriminări în raport cu UCAR, trebuie observat că, deși este adevărat că, în ceea ce privește stabilirea amenzii și acordarea unei reduceri, Comisia, chiar dacă sub rezerva marjei de apreciere largi de care se bucură, este, în principiu, obligată să respecte principiul egalității de tratament³⁴, contribuția furnizată de UCAR a condus în mod întemeiat la calificarea sa drept „prima” întreprindere în sensul secțiunii B din comunicarea privind cooperarea. Pentru acest unic motiv, valoarea contribuției sale și reducerea acordată acesteia nu au nicio legătură cu contribuția furnizată de SGL și cu reducerea acordată acesteia. În consecință, SGL nu poate susține că aceasta a făcut obiectul unei discriminări rezultate din diferența dintre reducerea amenzii acordate acesteia și reducerea acordată societății UCAR.

33 — A se vedea în acest sens hotărârea din 16 noiembrie 2000, SCA Holding/Comisia (C-297/98 P, Rec., p. I-10101, punctele 36 și 37), și hotărârea Dansk Rorindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctul 399.

34 — A se vedea hotărârea Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia, citată la nota de subsol 9, punctul 617.

86. În consecință, concluziile Tribunalului de Primă Instanță privind reducerea amenzii acordate SGL nu cuprind erori de drept. Prin urmare, al patrulea motiv trebuie respins.

considerare capacitatea de plată a societății SGL. Prin faptul că nu a verificat dacă amenda aplicată amenința viabilitatea economică a societății vizate, Tribunalul de Primă Instanță a interpretat greșit formularea de la punctul 5 litera (b) din liniile directe.

E — Al cincilea motiv, prin care s-a afirmat că Tribunalul de Primă Instanță nu a luat în considerare capacitatea societății SGL de a plăti amenda și că amenzile aplicate erau disproporționat de ridicate

89. Comisia afirmă că aceste argumente sunt inadmisibile sau, în orice caz, neîntemeiate.

Principalele argumente

Apreciere

87. În cadrul celui de al cincilea motiv, SGL afirmă că, la punctul 333 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță a apreciat în mod greșit faptul că, atunci când a stabilit cuantumul amenzii, Comisia nu avea nicio obligație să ia în considerare situația financiară dificilă a societății și lipsa fondurilor necesare pentru a plăti amenda.

90. În măsura în care, în recursul său, SGL a invocat, în primul rând, o serie de argumente prin care a repus în discuție proporționalitatea amenzii aplicate, al cincilea motiv trebuie declarat inadmisibil, din moment ce, în realitate, acesta vizează o reexaminare generală a amenzilor pe care Curtea de Justiție nu este competentă să o efectueze în contextul unui recurs³⁵.

88. În susținerea acestui motiv, SGL invocă, în esență, două argumente. În primul rând, aceasta susține că amenda aplicată – chiar și ulterior reducerii – este, în sine, disproporționat de ridicată, cu atât mai mult cu cât capacitatea societății vizate de a plăti amenda nu a fost luată în considerare la momentul adoptării deciziei. În al doilea rând, SGL susține că Tribunalul și Comisia sunt obligate din punct de vedere juridic să ia în

91. În al doilea rând, în ceea ce privește afirmația potrivit căreia Tribunalul de Primă Instanță nu a ținut seama de capacitatea de

35 — A se vedea, între altele, hotărârea Dansk Rorindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctele 245 și 246, și hotărârea din 29 aprilie 2004, British Sugar/Comisia (C-359/01 P, Rec., p. I-4933, punctele 48 și 49).

plată a întreprinderii SGL, trebuie observat că, potrivit unei jurisprudențe constante pe care punctul 333 din hotărârea atacată o reflectă din plin, Comisia nu este obligată, atunci când stabilește cuantumul amenzii, să țină seama de situația financiară dificilă a unei întreprinderi, deoarece recunoașterea unei astfel de obligații ar produce avantaje concurențiale nejustificate întreprinderilor celor mai puțin adaptate la condițiile pieței³⁶.

92. În ceea ce privește, în continuare, punctul 5 litera (b) din liniile directoare, care indică faptul că ar trebui să se țină seama de capacitatea reală de plată a unei întreprinderi, Curtea s-a pronunțat anterior în hotărârea SGL Carbon/Comisia că această dispoziție nu repune în discuție în niciun fel jurisprudența menționată mai sus. Astfel cum a subliniat Curtea în această cauză, capacitatea de plată poate fi relevantă doar într-un „context social particular” constituit de consecințele pe care plata amenzii le-ar putea avea în special în ceea ce privește creșterea șomajului sau deteriorarea sectoarelor economice în amonte și în aval în raport cu întreprinderea vizată³⁷.

93. În lumina considerațiilor de mai sus, suntem de acord cu Tribunalul de Primă

Instanță în privința faptului că o măsură adoptată de către o autoritate comunitară care cauzează falimentul sau lichidarea unei anumite întreprinderi nu este interzisă ca atare de dreptul comunitar. În plus, SGL nu a dovedit existența unui „context social specific” în sensul definit mai sus.

94. În aceste împrejurări, Tribunalul de Primă Instanță nu a săvârșit o eroare de drept atunci când, la punctul 333 din hotărârea atacată, a respins motivul prin care s-a susținut că Comisia nu a luat în considerare capacitatea de plată a societății SGL.

95. În consecință, al cincilea motiv trebuie respins.

F — *Al șaselea motiv, întemeiat pe stabilirea incorectă a ratei dobânzii*

Principalele argumente

96. În cadrul celui de al șaselea motiv, se contestă punctele 408-415 din hotărârea atacată, în care Tribunalul de Primă Instanță a respins motivele prin care SGL a solicitat

36 — A se vedea hotărârea din 8 noiembrie 1983, IAZ și alții/Comisia (96/82-102/82, 104/82, 105/82, 108/82 și 110/82, Rec., p. 3369, punctele 54 și 55), și hotărârea Dansk Rorindustri și alții/Comisia, citată la nota de subsol 21, punctul 327.

37 — Hotărârea citată la nota de subsol 3, punctul 106.

anularea ratelor dobânzii stabilite la articolul 3 al treilea paragraf din decizia atacată (6,75 %) și în scrisoarea Comisiei din 20 decembrie 2002 (2 %).

97. SGL își menține argumentele pe care le-a prezentat în fața Tribunalului de Primă Instanță, afirmând că ratele dobânzii stabilite erau prea ridicate și că paragraful vizat din decizia atacată trebuie anulat. Rata dobânzii deosebit de ridicată ce trebuie achitată constituie, în definitiv, o amendă suplimentară, pentru care nu există niciun temei juridic.

98. Comisia apreciază că argumentele invocate de către SGL – care se referă la constatări de fapt și care constituie o repetare a argumentelor prezentate deja în fața Tribunalului de Primă Instanță – sunt inadmisibile sau, în orice caz, neîntemeiate.

Apreciere

99. Trebuie observat mai întâi că, drept răspuns la pretinsa nelegalitate a ratei dobânzii de întârziere de 6,75 % stabilite în decizia atacată, la punctul 411 din hotărârea atacată, Tribunalul de Primă Instanță s-a

referit în mod întemeiat la jurisprudența constantă potrivit căreia puterile cu care este investită Comisia în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 includ posibilitatea de a stabili rata dobânzilor de întârziere și de a determina modalitățile de executare a deciziei sale³⁸.

100. Tribunalul a apreciat de asemenea în mod întemeiat că Comisia era autorizată să ia un punct de referință plasat la un nivel mai ridicat decât rata propusă împrumutătorului mediu, aplicabilă pe piață, în măsura necesară pentru a descuraja comportamente care ar tinde la întârzierea plății amenzii³⁹.

101. SGL nu a demonstrat, în contextul prezentului recurs, în ce mod Tribunalul a apreciat în mod greșit, la punctul 412 din hotărârea atacată, că marja de apreciere conferită Comisiei nu a fost depășită de către aceasta, astfel cum am menționat mai sus, în ceea ce privește stabilirea ratei dobânzii de întârziere. În schimb, SGL repetă, în esență, argumentele deja examinate de către Tribunalul de Primă Instanță privind nivelul excesiv al ratei dobânzii, ceea ce constituie de fapt o solicitare de reexaminare⁴⁰. În consecință, în această măsură, motivul trebuie declarat inadmisibil.

38 — A se vedea hotărârea SGL Carbon/Comisia, citată la nota de subsol 3, punctul 113.

39 — A se vedea în acest sens *ibidem*, punctele 114 și 115.

40 — A se vedea punctul 47 de mai sus.

102. În al doilea rând, în ceea ce privește pretinsa nelegalitate a ratei dobânzii de 2 % aferente plăților provizorii efectuate de către întreprinderi în vederea achitării amenzilor lor, Tribunalul de Primă Instanță a considerat, în opinia noastră în mod întemeiat, că acest motiv, care nu fusese ridicat în cererea introductivă prezentată la Tribunal, era un motiv nou în sensul articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță. În consecință, la punctul 413 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins în mod întemeiat acest motiv ca inadmisibil. În consecință, SGL are cu atât mai puțin posibilitatea să îl invoce în etapa recursului.

103. Prin urmare, al șaselea motiv trebuie respins.

104. Din ansamblul considerațiilor de mai sus rezultă că recursul trebuie respins în totalitate.

VII — Cheltuielile de judecată

105. Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea societății SGL la plata cheltuielilor de judecată, iar societatea SGL a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

VIII — Concluzie

106. Pentru motivele expuse mai sus, propunem Curții:

„(1) Respingerea recursului.

(2) Obligarea societății SGL Carbon AG la plata cheltuielilor de judecată.”